

Aanwezigen: [REDACTED] Antoinet Looman (Waterschap), Bert Frings (Winterswijk), Gerda ter Denge (Berkelland), [REDACTED] (RES), Jan van Halteren (Montferland), [REDACTED] (Liander), Janine Kock (Oude IJsselstreek), Frans Langeveld (Doetinchem), Jan van der Meer (Provincie), [REDACTED] (RES), Bart Porskamp (Oost Gelre), Martin Veldhuizen (Aalten), [REDACTED] (Liander), [REDACTED] (ROM 3D), Paul Hofman (Bronckhorst), Ben Hiddinga (Oude IJsselstreek)

Opening

Opening om 12.06

Frans Langeveld geeft een korte toevoeging op de agenda.

Mededelingen

Gert-Jan Teselink is afwezig in verband met ziekte.

Bod 1,35 TWh

[REDACTED] (RES) geeft een korte presentatie als toelichting op het agendapunt. Deze presentatie is toevoegt aan deze notulen.

Gerda ter Denge (Berkelland), hebben we nu inzicht in wat er vergund is en hoever we staan met de invulling van het bod? Volgens [REDACTED] is die informatie er zeker. Deze kunnen we nu presenteren.

Bart Porskamp (Oost Gelre) oppassen om niet de conclusies niet altijd één op één over te nemen zoals [REDACTED] hem schetst qua opgave. De werkelijkheid is niet altijd plat te slaan via bijvoorbeeld het ETM model. [REDACTED] sluit zich hier helemaal bij aan.

Ruimtelijke alternatieven

[REDACTED] (RES) geeft een korte presentatie als toelichting op het agendapunt. Deze presentatie is toevoegt aan deze notulen.

Martin Veldhuizen (Aalten) met welke afstanden tot woningen van windturbines wordt gerekend? [REDACTED] geeft aan dat dat de huidige geldende wettelijke normen zijn. Daarbij is rekening gehouden met het aantal woningen binnen een straal van 500 meter, hoe meer woningen hoe minder gunstig. [REDACTED] voegt hieraan toe dat gemeentes zelf kunnen kiezen om deze normen strenger te maken.

Gerda ter Denge (Berkelland) vraagt of er rekening is gehouden met de effecten van windturbines op andere zaken dan gezondheidseffecten. Bijvoorbeeld toerisme & het agrarische verdienmodel.

[REDACTED] (RES) geeft aan dat er bijvoorbeeld met het agrarische verdienmodel rekening is gehouden door dat landeigenaren als exploitant kunnen optreden waardoor er nieuwe inkomensstromen ontstaan.

Bart Porskamp (Oost Gelre), is er overleg geweest met de gemeente over de kaarten met de ambtelijke staf. De ambtelijke staf is zeker aangehaakt geweest volgens [REDACTED] (RES) middels ambtelijke sessies en de RES werkgroepen. Tijdens het maken van de kaarten is zuiver gekeken naar objectieve criteria en zijn bijvoorbeeld evenementenlocaties nog niet uitgesloten.

Gerda ter Denge (Berkelland), is de verrijking RODE beleid variant al afgevalen? [REDACTED] geeft aan dat dit zeker niet het geval is.

Ben Hiddinga (Oude IJsselstreek) is in de veronderstelling dat kleine windturbines geen kleine windturbines meer zijn. Tijdens de presentatie wordt gesproken over windturbines van 3MW als kleine windturbines. [REDACTED] geeft aan dat alles relatief is inderdaad en deze turbines als middelgroot moeten worden gekenmerkt.

[REDACTED] (ROM 3D) geeft een korte presentatie als toelichting op het agendapunt. Deze presentatie is toevoegt aan deze notulen.

Bert Frings (Winterswijk) waarom zitten de meeste gebieden in de oostkant van de Achterhoek? Willem Rienks geeft aan dat dit van nature het geval is. Deze clusters hebben minder belasting qua milieueisen.

Antoinett Looman (Waterschap) het is te kort door de bocht om vast te houden aan of de ene variant, of de andere variant. We kunnen ze combineren waardoor er meer mogelijk wordt.

[REDACTED] (RES) geeft aan dat dit klopt, er komt geen exacte gelijke verdeling over de Achterhoek qua clusters aangezien ze gekomen zijn uit objectieve criteria.

Ben Hiddinga (Oude IJsselstreek) er zijn op de kaarten verschillende vlekken te zien per kaart. Hoe kan dit? Willem Rienks geeft aan dat er naar ongeveer 30 vlekken gekeken is. De vlekken die te zien zijn op de kaarten zijn de vlekken die het beste scoren op de criteria. Daardoor vallen er verschillende vlekken af per kaart omdat deze kaarten verschillende ruimtelijke varianten laten zien.

Martin Veldhuizen (Aalten) de gemeente Aalten is nu

Gerda ter Denge (Berkelland). De kaarten zoals die nu laten zien worden dan komt een grote opgave te liggen bij haar gemeente Berkelland. Als dit zo naar buiten komt dan verwacht ze dat het moeilijk wordt om de handen hiervoor op elkaar te krijgen. Natuurlijk willen we de doelstellingen halen en gezamenlijk verantwoordelijk dragen maar ze heeft hier wel spanning over. Frans Langeveld (Doetinchem) herkent dit, er zit emotie in en ook ratio. Laten we alternatieven nu goed naast elkaar zetten, kijken welke elementen naar voren komen, goed kijken naar de lusten en lasten en daarop volgens werken aan een voorkeursvariant. Dit wordt later besproken.

Frans Langeveld (Doetinchem), wordt het bod gehaald in de kaarten zoals nu gepresenteerd zijn? [REDACTED] geeft aan dat er een lichte overshoot is omdat er altijd projecten afvallen.

Ben Hiddinga (Oude IJsselstreek), het laatste scenario gaat niet gedragen worden door zijn gemeenteraad verwacht hij. Het is toch zo dat grote windturbines toch altijd wel goed wind vangen omdat ze zo hoog zijn? Waarom zijn de grote windturbines in het westen daarom ingetekend in plaats van in het oosten? Volgens [REDACTED] is er alleen gekeken naar de ruimtelijke aspecten. Er is geen rekening gehouden met mogelijke verschillen van windsnelheden in het westen of oosten van de Achterhoek. Daarbij passen middelgrote windturbines eerder in het kleinschalige landschap. Vanaf 10x de tiphoogte vallen de windturbines meer weg in het landschap. Voor middelgrootte turbines (150 meter tiphoogte) is dit ongeveer anderhalf kilometer en voor grote turbines (250 meter tiphoogte) is dit ongeveer 2,5 km.

Ben Hiddinga (Oude IJsselstreek), het beeld wat nu geschetst wordt dat er in Azewijn meer turbines bij kunnen komen is niet zo. Dit is eerder geïnventariseerd en dat is niet mogelijk. Willem Rienks geeft aan dat daar op basis van de huidige regelgeving de meeste ruimte is in vergelijking met de rest van de Achterhoek. Daarbij is er soms wel de grenzen opgezocht door bijvoorbeeld te werken met molenaarswoningen.

Jan van Halteren (Montferland) is er rekening gehouden met de mogelijkheden het uitkopen van woningen? Willem Rienks geeft aan dat dit niet per vlek is gedaan aangezien dit te specifiek is voor de RES. De RES gaat volgens Frans Langeveld niet opleggen welk windpark waar gaat komen, hier gaan de gemeentes zelf over. Het is immers een strategische verkenning.

Jan van der Meer (provincie), de wespendif is een aantal keer genoemd als belemmering. De gebieden die hierdoor al dan niet als belemmering worden gezien hoeven niet bij voorbaat uitgesloten te worden. Door het al dan niet effectief stopzetten van windturbines in die gebieden zijn er zeker wel mogelijkheden.

Gerda ter Denge (Berkelland) valt op dat er in de discussie gesproken wordt over het hier en nu. De onderstations zijn vaste gegevens en geven de markt de mogelijkheid om te ontwikkelen. Volgens Gerda moet er meer gekeken worden naar de toekomst en wat is de energiebehoefte dan. Frans Langeveld geeft aan dat er wel ambities gesteld zijn voor 2030 middels het klimaatakkoord. Hierin zal wel tot dat termijn invulling aan moeten worden gegeven.

Variabelen m.b.t. mix wind – zon

█ (Liander) geeft een korte presentatie als toelichting op de netwerkimact analyse. Deze presentatie is toevoegt aan deze notulen.

Bart Porskamp (Oost Gelre): zijn de kosten van de windloze variant die gepresenteerd zijn gevoelig? Daarbij is een situatie zonder in te zetten zon op dak zeer onwenselijk in verband met draagvlak. █ aan dat 0,35 zon op dak helaas niet zonder meer inpasbaar. Vooropgesteld is deze 0,35 wel grootschalig inpasbaar is in plaats van zon op dak. █ geeft aan dat er in de RES 1.0 een PvA wordt opgenomen betreffende zon op dak.

Frans Langeveld (Doetinchem) herkend dat 0,35 TWh zon op dak vastgehouden moet worden, 0,3 zon op land en 0,7 TWh wind. █ bevestigt dit min of meer, hij laat een tabel zien die deze denkrichting bevestigt.

Antoinet Looman (Waterschap) wil meegeven dat er om de taal gedacht moet worden, spreek niet over voetbalvelden bijvoorbeeld. Straks denken mensen nog dat we daadwerkelijk voetbalvelden gaan volleggen met zonnepanelen. █ wil dit zeker meenemen.

Omgang met verdeling productieopgave over gemeenten

Gerda ter Denge (Berkelland) geeft aan dat de lusten en lasten eerlijk verdeeld moeten worden. Ze vraagt om hier de focus op te leggen.

Jan van der Meer (provincie) hoort dat iedereen aanwezig het bod wel wil halen maar hoort tegelijkertijd ook wethouders zeggen dat ze windturbines in hun gemeente wel moeilijk vinden. Ieder dient zijn fair share op zich te nemen.

Bert Frings (Winterswijk) geeft aan dat hij met een moratorium op wind zit tot 2023. Als deze afschaft wordt dan moet die discussie in zijn gemeente opnieuw gevoerd moet worden, hij weet de uitkomst hiervan nog niet op voorbaat. Hij zit daarom in een ingewikkelde positie. Frans Langeveld geeft aan dat deze discussie sowieso gevoerd gaat worden de komende periode. Bert erkend dit.

Martin Veldhuizen (Aalten) vindt het fijn dat Jan van der Meer dit benoemt. We moeten af van het moratorium op windenergie in de gemeente die dat doen.

Paul Hofman (Bronckhorst) geeft aan dat de productie van duurzame energie echt niet alleen negatieve gevolgen heeft, die indruk krijgt hij in de discussie. Als we uitleggen waarom we deze verantwoordelijkheid nemen en ook de positieve kanten benaderen dan is het sentiment ook anders. Hij onderschrijft het punt dat alle gemeentes wat moeten gaan doen.

Jan van der Meer (provincie) er moet in de RES een hele goede tekst komen waarom we kiezen voor de keuzes in de RES. Deze is nodig voor overtuiging van de gemeenteraden. Daarbij wil hij benadrukken dat de provincie uiteindelijk ook bevoegd gezag heeft over windturbineparken groter dan 5MW. Aangezien de RES een objectief gedragen regionaal verhaal is dient er wel goed over na gedacht te worden als de RES niet goed gekeurd worden.

Bert Frings (Winterswijk) wil de troefkaart van de provinciale macht niet spelen. Naar zijn beleving is de RES een minimum variant als je kijkt naar de toekomstige energieopgave die groeit door bijvoorbeeld de elektrificatie van de warmtevoorziening en mobiliteit sector.

Frans Langeveld (Doetinchem) wil niet de ambitie volledig afschuiven op de gemeentes waar de meeste ruimte is voor de realisatie.

Gerda ter Denge (Berkelland) vraagt zich af wat er nu in de pijplijn zit en wat er al vergund is. Een gedeelte is immers al ingevuld en dat is positief, benadruk dat. Bart Porskamp geeft aan dat we inderdaad het ook positief moeten verkopen. We moeten inderdaad fair-share principe hanteren over de gemeentes. Hij waarschuwt dat de gemeenteraden ook kijken naar een mogelijke fair-share bod van 0,5 tot 1,0 TWh in vergelijking met andere regio's.

Frans Langeveld (Doetinchem) vraagt zich af of we deze discussie in de raden moeten voeren. Volgens Frans speelt het in de raad van Doetinchem niet.

Bert Frings (Winterswijk) geeft aan dat in zijn raad vooral de opgave van Winterswijk zelf speelt.

Paul Hofman (Bronckhorst) er worden veel kansen voor windenergie gezien door zijn gemeente maar altijd in een andere gemeente. Het principe iedereen doet wat krachtig verwoord worden in de RES en dat is niet vrijblijvend en niet alleen een paar zonnepanelen op een dak leggen.

Jan van der Meer (Provincie) sluit zich aan bij Paul Hofman. De lijn die is ingezet bij clustering en spreiding kan doorgetrokken worden en dit kan zich mogelijk vertalen in een regionale spreiding van lusten en lasten. De ene gemeente kan dan wat meer windturbines doen en de andere gemeente meer zonneparken. Dit dient vervolgens ook goed uitgelegd te worden door de gemeenteraden.

Frans Langeveld (Doetinchem) vraagt aan [REDACTED] of dit mogelijk geleverd kan worden voor de volgende bijeenkomst.

[REDACTED] (RES) geeft aan dat deze mogelijkheden en de mogelijke daarbij behorende opgave per gemeente gewoon geleverd moet worden. Daarbij wil [REDACTED] benadrukken dat de ambtelijke staf vaak refereert naar verdelingsopgave cijfers uit het verleden die niet bestuurlijk zijn vastgesteld. Dit moet losgelaten worden door de ambtelijke staf.

Frans Langeveld (Doetinchem) wil graag voordat de stuurgroep bijeenkomst de meeste spanning uit de lucht moet zijn. [REDACTED] geeft aan dat er op 10 mei een groot deel van het richting van de RES 1.0 klaar moet zijn.

Gerda ter Denge (Berkelland) geeft aan dat dit qua tijdsplanning wel erg snel is. Gert-Jan moet ook aangehaakt kunnen worden, ze hoopt dat hij op tijd beter is. Ze geeft aan dat we daarom niet te snel alle beslissingen moeten nemen. Daarbij geeft ze aan dat ze het ambtelijk nog wil doorspreken.

■■■■■■■■■■ (RES) geeft aan dat de stuurgroep vergadering ook geannuleerd kan worden. De bijeenkomst daarna vindt plaats op 28 mei. Gerda ter Denge geeft aan dat dat haar goed uitkomt. Paul Hofman geeft aan dat we hebben afgesproken om ook maatschappelijke organisaties te laten aanhaken bij de RES. Hij is bang dat als we pas op 28 mei gaan praten dat dit in het water valt. De stukken dienen dan wel tijdig worden aangeleverd zodat alles vooraf besproken kan worden.

Bert Frings (Winterswijk) moet toegevoegd worden aan de stuurgroep ter vervanging van Tineke Zomer.

Frans Langeveld (Doetinchem) pleit er ook voor om de stuurgroep van 10 mei doorgang te laten vinden. ■■■■■■■■■■ (RES) sluit zich hierbij aan en geeft aan dat er ook voldoende materiaal aangeleverd gaat worden in een tijdsplanning waarop de wethouders ook het ambtelijk kunnen voorbereiden. De wethouders geven hier akkoord op.

Afsluiting

Vergadering gesloten om 15.13

Conclusie

1. Bod van 1,35 TWh blijft ongewijzigd waarvan:
 - a. 0,70 TWh wind;
 - b. 0,30 TWh zon op veld;
 - c. 0,35 TWh zon op dak.
2. Positief verhaal over wat er nu pijplijn zit en gerealiseerd is. Opgave niet onbewust groter maken dan hij is.
3. Samen der aan is belangrijk en dient een belangrijke plek te krijgen in de RES. Hieruit vloeit dat alle gemeentes verantwoordelijk zijn voor het bod en ieder zijn fair share op zich moet nemen. Gedragen vanuit regionaal perspectief.
4. Voor 10 mei levert de RES organisatie een voortgangsrapportage.